

Gyvybės kaupiamojo draudimo taisyklės Nr. 001
1997 m. liepos 25 d.

Draudėjai ir apdraustieji

1. UAB „Lietuvos draudimo“ Gyvybės draudimas (nuo 2009-03-17 teisinė forma ir pavadinimas pakeistas į „Swedbank gyvybės draudimas“, AB) (draudikui) sutikus, draudimo sutartis šių taisyklių sąlygomis gali sudaryti gyventojai, įmonės, įstaigos ir organizacijos, įsipareigojančios laiku mokėti draudimo sutartyse nustatytas draudimo įmokas (draudėjai).

2. Apdraustaisiais gali būti fiziniai asmenys ne vyresni kaip 65 metų amžiaus, nesantys invalidais nuo vaikystės, I ar II grupės invalidais arba III grupės invalidais dėl ligos, kurių amžius draudimo laikotarpio pabaigoje bus ne didesnis kaip 70 metų:

- draudėjai;
- draudėjų šeimų nariai arba globotiniai;
- draudėjų tėvai, motinos, sūnūs, dukros, nors jie ir nėra draudėjų šeimų nariai;
- draudėjų anūakai ir anūakės;
- nepilnamečiai draudėjų giminaičiai;
- draudėjų darbuotojai. Kitą asmenį (šeimos narį, giminaitį ar darbuotoją) apdraudęs draudėjas apie draudimo sutartį ir jos sąlygas (tarp jų asmenį, paskirtą draudimo sumai gauti apdraustajam mirus) privalo informuoti apdraustąjį, nepilnamečio apdraustojo tėvus ar globėjus.

Draudimo objektas

3. Draudimo objektas yra turbinis interesas, susijęs su apdraustojo gyvenimo trukme ir kapitalo kaupimu.

Draudimo suma

4. Draudimo suma nustatoma draudėjo ir draudiko susitarimu.

5. Draudikas gali nustatyti minimalias ir maksimalias draudimo sumas, kurių ribose draudiką atstovaujantys darbuotojai gali sudarinėti draudimo sutartis su vienu draudėju vieno apdraudžiamojo atžvilgiu be išankstinio draudiko sutikimo.

6. Draudėjas turi teisę sumažinti draudimo sumą, paliekant ne mažesnę draudimo sumą nei nustatyta minimali draudimo suma. Apie draudimo sumos mažinimą draudėjas turi raštu pranešti draudikui ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki draudimo sumos mažinimo datos. Jeigu iki draudimo sumos mažinimo datos draudimo sutartis apmokėta mėnesinėmis įmokomis mažiau kaip už 6 mėnesius, draudėjui jokia draudimo įmokų dalis negražinama, o mėnesinės draudimo įmokos nuo draudimo sumos mažinimo datos nustatomos tiek kartų mažesnės, kiek kartų mažinama draudimo suma. Jeigu iki draudimo sumos mažinimo datos draudimo sutartis apmokėta mėnesinėmis įmokomis ir galiojo 6 mėnesius arba ilgiau, pradinės draudimo sumos ir sumažintos draudimo sumos skirtumui apskaičiuojama išperkamoji suma (šių taisyklių 55 punktas) už laikotarpį, praėjusį nuo draudimo sutarties sudarymo iki draudimo sumos mažinimo mėnesio (ne daugiau kaip už apmokėtą draudimo įmokomis laikotarpį); nustatomos mėnesinės draudimo įmokos draudimo laikotarpiui po draudimo sumos mažinimo, – tiek kartų mažesnės, kiek kartų mažinama draudimo suma; draudimo įmokos, sumokėtos už draudimo laikotarpį, einantį po draudimo sumos mažinimo datos, sudedamos su išperkamoja suma ir užskaitomos į mėnesinių draudimo įmokų mokėjimą už likusį draudimo laikotarpį. Kai yra draudimo įmokų perteklius, jis gražinamas draudėjui, išskaičiavus draudimo įmokų inkasavimo išlaidas ir apmokestinus įstatymų nustatyta tvarka. Draudėjui pageidaujant, išperkamoji suma neužskaitoma į tolimesnių mėnesinių draudimo įmokų mokėjimą, bet išmokama draudėjui, apmokestinus įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu draudėjas mažina vienkartine draudimo įmoka apmokėtos draudimo sutarties draudimo sumą, tai praėjus ne mažiau kaip 6 draudimo laikotarpio mėnesiams pradinės draudimo sumos ir sumažintos draudi-

mo sumos skirtumui apskaičiuojama ir draudėjui išmokama išperkamoji suma, vadovaujantis šių taisyklių 54, 56 ir 58 punkto nuostatomis.

7. Draudimo sumai padidinti, draudėjas gali sudaryti kitą draudimo sutartį.

Draudimo sutarties sudarymas

8. Draudėjui pareiškus norą sudaryti draudimo sutartį, jis supažindinamas su draudimo rūšies taisyklėmis. Draudėjas, pasirinkęs pageidaujama draudimo sąlygų variantą, turi raštu pateikti draudikui prašymą sudaryti draudimo sutartį (šių taisyklių 1 priedas).

9. Draudikas, atsižvelgęs į draudimo riziką, gali:
-pasiūlyti draudėjui užpildyti ir pateikti draudikui medicininės apklausos anketą apie apdraudžiamojo sveikatos būklę;
-pasiūlyti draudėjui apdraudžiamojo sveikatą patikrinti sveikatos priežiūros įstaigoje ir duomenis apie patikrinimo rezultatus pateikti draudikui;
-susipažinti su duomenimis apie apdraudžiamojo sveikatos būklę, esančiais sveikatos priežiūros įstaigose ir kitur;
-atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, neaiškindamas priežasčių; pasiūlyti draudėjui sudaryti draudimo sutartį kitomis sąlygomis (mažesnės draudimo sumos ir kt.).

10. Draudikui ir draudėjui susitarus dėl draudimo sutarties sąlygų, draudėjas privalo sumokėti pirmąją mėnesinę draudimo įmoką arba vienkartinę draudimo įmoką už visą draudimo laikotarpį.

11. Ne vėliau kaip per 10 dienų po draudimo įmokos sumokėjimo draudėjui įteikiamas draudimo liudijimas (šių taisyklių 2 priedas).

12. Draudikas privalo laikyti paslapyje duomenis apie apdraustojo sveikatos būklę, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

Draudimo laikotarpis ir draudimo sutarties įsigaliojimas

13. Draudimo laikotarpį, ne trumpesnį negu 3 metai, pasirenka draudėjas iš variantų, numatytų draudimo įmokų tarifų lentelėse (šių taisyklių 3 priedas).

14. Draudėjo pageidavimu, draudimo laikotarpio trukmė gali būti skaičiuojama pradedant pirmąja diena mėnesio, kurį įsigalioja draudimo sutartis, arba pradedant pirmąja diena mėnesio, einančio po sutarties įsigaliojimo mėnesio.

15. Draudimo laikotarpis baigiasi po tiek metų, keliems metams draudimo sutartis sudaryta, viena kalendorinė diena anksčiau nei draudimo laikotarpio pirmoji kalendorinė diena.

16. Draudimo sutartis įsigalioja draudimo laikotarpio pirmąją dieną, bet ne anksčiau kaip: a) kitą dieną po pirmosios mėnesinės arba vienkartinės draudimo įmokos, sumokėtos negrynaisiais, įrašymo į draudiko filialo sąskaitą banke; b) po 10 dienų po pirmosios mėnesinės arba vienkartinės draudimo įmokos sumokėjimo grynaisiais į draudiko filialo kasą arba draudiko darbuotojui (gaunant griežtos apskaitos kvitą f. Nr. 212).

Draudimo įmokos

17. Draudimo įmokos nustatomos pagal draudimo įmokų tarifų lenteles (šių taisyklių 3 priedas). Draudikas, atsižvelgęs į draudimo riziką (šių taisyklių 9 punktas), gali siūlyti draudėjui sudaryti draudimo sutartį taikant draudimo įmokų tarifus, tarifų lentelėje numatytus vyresnio amžiaus apdraudžiamiesiems asmenims arba taikant padidintus draudimo įmokų tarifus.

18. Mėnesinės draudimo įmokos turi būti mokamos iš anksto už kiekvieną draudimo laikotarpio mėnesį. Draudėjas turi teisę mėnesines draudimo įmokas mokėti iš anksto už ilgesnį laikotarpį.

19. Draudimo įmokos gali būti mokamos ne grynais pinigais:

-pervedant iš indėlio ar kitos draudėjo sąskaitos banke į draudiko filialo sąskaitą banke;

-draudėjo darbovietės buhalterijai pervedant draudikui draudimo įmokas, išskaičiuotas iš draudėjo pajamų (algos, priemonų, priedų, premijų, pajamų pagal pavidimo, rangos arba kitas sutartis, nedarbingumo pašalpų ar kitų pajamų), jei draudėjas pavedė darbovietės buhalterijai jas išskaičiuoti ir pervesti draudikui. Draudimo įmokos sumokėjimo diena yra laikoma ta diena, kurią draudimo įmoka įrašyta į draudiko filialo sąskaitą banke. Išskaičiuotos iš draudėjo pajamų draudimo įmokos iki jų pavidimo draudikui yra draudėjo darbovietės žinioje esančios draudėjo lėšos.

20. Draudimo įmokos gali būti mokamos grynais pinigais:

-draudiko darbuotojui, kuris privalo duoti griežtos apskaitos kvitą f. Nr. 212;

-draudiko filialo kasoje, gaunant griežtos apskaitos kvitą f. Nr. 212; banke arba pašte pagal atsiskaitymo knygele;

-pasiunčiant savo lėšomis pašto perlaida draudiko filialui, kuriam sumokėta ankstesnioji mėnesinė draudimo įmoka.

21. Mokant mėnesinę draudimo įmoką pagal atsiskaitymo knygele, draudėjui teikiama 1 procento įmokų nuolaida.

22. Draudimo įmokas už draudėją gali sumokėti draudėjo vardu kiti asmenys, neįgaudami jokių teisių į draudimo sutartį ir sumokėtas įmokas. Kitų asmenų už draudėją sumokėtos jo vardu įmokos yra laikomos sumokėtomis draudėjo.

Mėnesinių draudimo įmokų mokėjimas ir draudimo sutarties pasibaigimas jų nesumokėjus laiku

23. Draudėjui nustatyti laiku nesumokėjus draudimo įmokos, draudimo sutartis galioja kol praeina draudimo įmokomis neapmokėti trys mėnesiai. Nuo draudimo įmokomis neapmokėto ketvirtojo mėnesio pirmos dienos draudimo sutartis laikoma pasibaigusia, nepriklausomai nuo draudimo įmokų nesumokėjimo priežasties.

24. Draudimo įmokų mokėjimu turi rūpintis draudėjas.

Dėl draudimo įmokų nesumokėjimo pasibaigusios draudimo sutarties atnaujinimas

25. Draudėjas turi teisę atnaujinti pasibaigusią dėl mėnesinių draudimo įmokų nemokėjimo (šių taisyklių 23 punktą) draudimo sutartį, tačiau draudimo sutartis neatnaujinama, jeigu:

-praėjo draudimo sutartimi nustatytas draudimo laikotarpis;

-apdraustasis vyresnis kaip 65 metų arba iki draudimo sutartimi nustatytos draudimo laikotarpio pabaigos liko mažiau kaip vieneri metai;

-draudimo laikotarpio pabaigoje apdraustasis būtų vyresnis kaip 70 metų;

-apdraustasis yra I ar II grupės invalidas arba III grupės invalidas dėl ligos;

-nuo draudimo sutarties pasibaigimo dienos praėjo daugiau kaip vieneri metai;

-nesutinka draudikas, neaiškindamas priežasčių;

-draudimo sutartis nutraukta išmokant dalį pagal ją sumokėtų draudimo įmokų (išperkamoją sumą).

26. Draudikui sutikus, draudimo sutartis atnaujinama draudėjui raštu paprašius atnaujinti draudimo sutartį ir iš karto sumokėjus draudimo įmokas už praėjusius neapmokėtus įmokomis mėnesius bei įmoką už einamąjį mėnesį. Draudėjui sumokėjus mažiau draudimo įmokų nei nurodyta šiame punkte, taip pat jam sumokėjus draudimo įmokas pagal draudimo sutartį, kuri negali būti atnaujinta dėl apdraustojo amžiaus arba dėl kitų šių taisyklių 25 punkte išvardintų priežasčių, draudimo sutartis laikoma neatnaujinta, o sumokėtosios sutartį norint atnaujinti draudimo įmokos grąžinamos draudėjui, išskaičiuavus tų įmokų inkasavimo išlaidas ir apmokestintus įstatymų nustatyta tvarka.

27. Draudėjui raštu paprašius ir draudikui sutikus, draudimo sutartis gali būti atnaujinta nesumokant draudimo įmokų už praėjusius neapmokėtus įmokomis mėnesius, bet nukeliant draudimo laikotarpio pabaigos datą tiek mėnesių, už kelis praėjusius mėnesius draudimo įmokos nesumokėtos. Atnaujinant draudimo sutartį draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką už einamąjį mėnesį. Apie draudimo sutarties

atnaujinimą nukeliant jos draudimo laikotarpio pabaigos datą įrašoma draudėjo pateiktame draudimo liudijime ir draudėjo prašyme sudaryti draudimo sutartį.

28. Draudėjui paprašius draudimo sutartį atnaujinti, draudikas turi teisę draudėjui pasiūlyti:

-užpildyti ir pateikti draudikui medicininės apklausos anketą apie apdraustojo sveikatos būklę;

-patikrinti apdraustojo sveikatą sveikatos priežiūros įstaigoje ir pateikti draudikui duomenis apie sveikatos tikrinimo rezultatus.

29. Draudikui sutikus draudimo sutartį atnaujinti ir apie tai raštu pranešus draudėjui, jos atnaujinimas įsigalioja draudėjui sumokėjus šių taisyklių 26 arba 27 punkte nurodytas draudimo įmokas:

-kitą dieną po draudimo įmokų, sumokėtų negrynaisiais, įrašymo į draudiko filialo sąskaitą banke;

-po 10 dienų po draudimo įmokos sumokėjimo grynaisiais draudiko darbuotojui arba į draudiko filialo kasą (gaunant kvitą f. Nr. 212).

Draudimo sutarties pasibaigimas kitais atvejais

30. Draudimo sutartis pasibaigia:

-jei draudikas sumoka visas draudimo sutartyje numatytas draudimo išmokas;

-jei likviduojamas draudėjas – juridinis asmuo ar draudėjas – juridinio asmens statuso neturinti įmonė ir nėra jų teisių bei pareigų perėmėjo, o apdraustasis neprisiima prievolės mokėti tolimesnes mėnesines draudimo įmokas;

-jei miršta draudėjas, o 16 metų arba vyresnis apdraustasis ar kitas asmuo, turintis teisę apdrausti, neprisiima draudėjo prievolės mokėti tolimesnes mėnesines draudimo įmokas (šių taisyklių 51 punktą); jei miršta apdraustasis;

-jei pasibaigia draudimo sutartyje nustatytas draudimo sutarties galiojimo terminas;

-jei yra kiti įstatymų nustatyti prievolių pasibaigimo pagrindai.

Draudimo sutarties nutraukimas

31. Draudikas ir draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį, raštu įspėjęs kitą šalį ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki numatytos draudimo sutarties nutraukimo datos.

32. Kai draudimo sutartis nutraukiama draudiko iniciatyva, nesant draudėjo kaltės, draudėjui išmokamos visos draudimo sutartyje numatytos išmokos (šių taisyklių 54, 55, 56, 57, 58 ir 62 punktai) ir 0,5% gautų draudimo įmokų sumos dydžio piniginei kompensacija, bet ne mažiau kaip 5 Lt.

33. Kai draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, draudėjui išmokamos draudimo įmokos, sumokėtos ne mažiau kaip už 6 mėnesius, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (4 priedas) (draudimo išmoka, apskaičiuota pagal šių taisyklių 54, 55, 56, 57 ir 58 punktų nuostatas).

34. Kai draudimo sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu draudikui pažeidus draudimo sutarties sąlygas (nustačius jo kaltę), draudėjui grąžinamos draudimo įmokos sumokėtos draudimo įmokos (šių taisyklių 58 punktą), draudimo sutartyje numatytos išmokos (šių taisyklių 62 punktą) ir 1% gautų draudimo įmokų sumos dydžio piniginei kompensacija, bet ne mažiau kaip 5 Lt.

35. Kai draudimo sutartis nutraukiama draudiko reikalavimu draudėjui pažeidus draudimo sutarties sąlygas (nustačius jo kaltę), draudėjui grąžinamos draudimo įmokos sumokėtos ne mažiau kaip už 6 mėnesius, išskaičiuavus sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (4 priedas) (draudimo išmoka, apskaičiuota pagal šių taisyklių 54, 55, 56, 57 ir 58 punktų nuostatas).

Draudimo sutarties negaliojimas

36. Draudimo sutartis, neatitinkanti Draudimo įstatymo reikalavimų, sudaryta apgaulės būdu, gali būti pripažinta negaliojančia iki draudiminio įvykio ir po jo. Draudikas šiuo atveju, vadovaudamasis Draudimo įstatymo Nr. I-1456 17 straipsnio 2 dalimi, turi teisę nemokėti draudimo išmokų, o jei jos išmokėtos, – susigrąžinti, kai apgaulė įtakojo draudimo sutarties sudarymą, draudiminį įvykį ar draudimo išmokos dydį.

Draudiminiai įvykiai

37. Draudiminiais yra šie įvykiai, išskyrus išvardintus šių taisyklių 39 punkte:

- draudimo laikotarpio pasibaigimas;
- apdraustojo mirtis draudimo laikotarpyje draudimo sutarčiai galiojant.

38. Atsitikus draudiminiam įvykiui, draudikas privalo mokėti šiose taisyklėse nustatytą draudimo išmoką.

Nedraudiminiai įvykiai

39. Nedraudiminiu įvykiu, kuriam atsitikus draudikas nemoka draudimo išmokos, numatytos šių taisyklių 42 punkte, yra apdraustojo mirtis:

- dėl apdraustojo traumos, susijusios su draudėjo arba turinčio 14 metų apdraustojo dalyvavimu muštinėse, su alkoholiniu, narkotiniu arba toksiniu apsvaigimu ar apsinuodijimu, su bet kurios savaeigės transporto priemonės ar kito savaeigio mechanizmo, turinčio vidaus degimo arba elektros variklį valdymu neturint atitinkamo vairuotojo pažymėjimo, taip pat su valdymo perdavimu asmeniui, neturinčiam tokio pažymėjimo ar esančiam alkoholinio, narkotinio, toksinio apsvaigimo būsenoje;
- susijusi su karo veiksmais, karo ar ypatingosios padėties įvedimu, terorizmu, masiniais neramumais, branduolinės energijos poveikiu, draudėjo tyčiniu sužalojimu, apdraustojo tyčiniu susižalojimu ar savižudybe;
- dėl apsinuodijimo alkoholiu, narkotikais ar toksinėmis medžiagomis svaiginantis, taip pat dėl traumos darbe esant alkoholinio, narkotinio ar toksinio apsinuodijimo būsenoje;
- dėl įgimtų ar įgytų trūkumų ir ligų, nulsėptų sudarant arba atnaujinant draudimo sutartį;
- per pirmuosius trejus draudimo sutarties nepertraukiamo galiojimo metus (nuo sudarymo ar atnaujinimo) dėl bet kurios ligos, dėl traumų per ligų (epilepsijos ir kt.) sukeltus priepuolius, dėl traumų esant alkoholinio, narkotinio ar toksinio apsvaigimo būsenoje, taip pat dėl ligų (cukrinio diabeto ir kt.) sukeltų komplikacijų po traumų;
- dėl apdraustojo traumos, susijusios su draudėjo arba turinčio 14 metų apdraustojo veika, kurioje tyrimo įstaiga arba teismas nustatė tyčinio nusikaltimo arba chuliganizmo, užtraukiančio administracinę atsakomybę, požymius;
- dėl apdraustojo traumos, atsitikusios ne draudimo laikotarpyje arba draudimo sutarčiai pasibaigus, taip pat apdraustojo mirtis ne draudimo laikotarpyje arba draudimo sutarčiai pasibaigus.

Draudimo sutarties išlyga trečiojo asmens naudai

40. Sudarant draudimo sutartį arba jai galiojant draudėjas (pilnamečiui apdraustajam raštu sutikus) ar ne jaunesnis nei 16 metų apdraustasis (draudėjui raštu sutikus) turi teisę pateikti draudikui patvarkymą bet kuriai draudimo išmoką (draudimo sutarties terminui suėjus, apdraustajam mirus ar kitą) ar jos dalį mokėti ne apdraustajam, jo įpėdiniais ar paskirtajam asmeniui (naudos gavėjui), bet trečiajam asmeniui. Draudėjo arba pilnamečio apdraustojo raštišką sutikimą turi patvirtinti notaras. Kai draudikui pateiktas toks patvarkymas, draudimo sutartis yra įsipareigojimų trečiajam asmeniui vykdymo garantu, todėl draudėjas ir apdraustasis neturi teisės be trečiojo asmens parašyto sutikimo atšaukti arba pakeisti išlygą trečiojo asmens naudai, nutraukti draudimo sutartį, sumažinti draudimo sumą, gauti draudimo išmoką draudimo laikotarpiui pasibaigus ir nustoti mokėti mėnesines draudimo įmokas, o paskirtasis asmuo (naudos gavėjas) arba įpėdiniai neturi teisės gauti draudimo išmokos apdraustajam mirus. Draudėjui nustojus mokėti mėnesines draudimo įmokas, draudikas apie tai informuoja trečiąjį asmenį.

Draudimo išmoka draudimo laikotarpiui pasibaigus

41. Draudimo laikotarpiui pasibaigus, draudikas trečiajam asmeniui (šių taisyklių 40 punktas, – neviršijant trečiajam asmeniui skirtos draudimo išmokos sumos) arba apdraustajam išmoka draudimo sutartimi nustatytos draudimo sumos dydžio išmoką. Jeigu iki išmokos mokėjimo sumokėtos ne visos mėnesinės draudimo įmokos, jos išskaičiuojamos iš draudimo išmokos.

Draudimo išmoka apdraustajam mirus dėl draudiminio įvykio

42. Apdraustojo mirties atveju, išskyrus 39 punkte numatytus atvejus, draudikas trečiajam asmeniui (šių taisyklių 40 punktas, – neviršijant trečiajam asmeniui skirtos draudimo išmokos sumos), paskirtajam asmeniui (naudos gavėjui) arba apdraustojo įstatymiais įpėdiniais išmoka:

jeigu draudimo sutartis sudaryta su mėnesinių draudimo įmokų mokėjimo sąlyga, – draudimo sutartimi nustatytos draudimo sumos dydžio

išmoką, išskaičiuavus mėnesines draudimo įmokas, jeigu jos nesumokėtos už apdraustojo mirties mėnesį ir ankstesnius du mėnesius; jeigu mėnesinės draudimo įmokos sumokėtos iš anksto už ateinančius mėnesius, jos išmokamos kartu su draudimo išmoka, išskaičiuavus draudimo įmokų inkasavimo išlaidas;

jeigu sudarant draudimo sutartį sumokėta vienkartinė draudimo įmoka, – draudimo sutartimi nustatytos draudimo sumos dvigubo dydžio išmoką.

Draudimo išmokos paskyrimas apdraustojo mirties atveju

43. Šiose taisyklėse (44, 45 ir 46 punktai) reglamentuotos išmokos paskyrimo apdraustojo mirties atveju nuostatos negalioja draudimo išmokos daliai, kuriai draudikui yra pateiktas patvarkymas draudimo išmokas mokėti trečiajam asmeniui, vadovaujantis šių taisyklių 40 punkto nuostatomis.

44. Draudėjas, sudarydamas draudimo sutartį, gali paskirti asmenį (keletą asmenų) draudimo išmokos (naudos) gavėju apdraustojo mirties atveju. Jeigu draudėjas nepaskiria tos išmokos (naudos) gavėjo, tai laikoma, kad draudimo išmokos gavėjais yra paskirti apdraustojo įstatyminiai įpėdiniai. Draudėjas savo paskyrimą gali pakeisti arba atšaukti.

45. 16 metų ar vyresnis apdraustasis turi teisę atšaukti arba pakeisti draudėjo ar savo ankstesnį paskyrimą. Apie paskyrimą ar jo keitimą apdraustasis gali raštu pranešti draudiko filialui, kuriam sumokėta draudimo įmoka, gali pateikti atskirai parašytą patvarkymą draudėjui ar kitiems asmenims. Apdraustojo paskyrimo draudėjas negali pakeisti arba atšaukti, pateikdamas draudiko filialui nurodymą paskirtajam asmeniui (naudos gavėjui) keisti, apdraustasis turi pateikti turimą draudimo liudijimą ir parodyti pasą arba jį atstojantį dokumentą. Kai apdraustasis negali atvykti į draudiko filialą, tai jo parašą parašytame patvarkyme gali paliudyti (patvirtinti) asmuo, turintis teisę tvirtinti įgaliojimą (šių taisyklių 77 punktas).

46. Jeigu asmuo, pretenduojantis į draudimo išmoką po apdraustojo mirties, kartu su kitais reikalingais dokumentais nepateikia draudimo liudijimo, tai pagal draudikui žinomą paskyrimą, duotą sudarant draudimo sutartį, pateiktą draudimo sutarčiai galiojant arba po apdraustojo mirties, draudimo išmoka mokama praėjus ne mažiau kaip 30 dienų po dokumentų pateikimo draudiko filialui. Jeigu iki draudimo išmokos išmokėjimo į ją pareikš pretenzijas keli asmenys, tai ginčas sprendžiamas teisme. Jeigu draudimo liudijimas su pakeistu paskyrimu arba atskiras patvarkymas, kuriuo pakeistas ankstesnis paskyrimas, pateikiamas draudiko filialui po draudimo išmokos išmokėjimo, tai jį pateikusiuoju asmenų pretenzijų draudikas netenkina.

47. Dėl apdraustojo mirties mokėtinos draudimo išmokos neištraukiamos į paveldimo turto sudėtį ir joms netaikomos paveldėjimo teisės normos, jei yra paskirtas tų išmokų gavėjas šių taisyklių 40, 44 arba 45 punkte išdėstyta tvarka.

Dalies draudimo įmokų gražinimas (išmokėjimas)

48. Gražinama (išmokama) draudimo įmokų dalis yra išmoka, mokama neatsitikus draudiminio įvykio: a) draudėjui sumažinus draudimo sumą (šių taisyklių 6 punktas); b) draudėjui prašant mokėti išmoką, kai draudimo sutartis pasibaigė dėl draudimo įmokų nemokėjimo (šių taisyklių 23 punktas) ir draudėjas nepasinaudoja ar negali pasinaudoti teise atnaujinti draudimo sutartį (šių taisyklių 25 punktas); c) draudikui nutraukiant draudimo sutartį nesant draudėjo kaltės (šių taisyklių 32 punktas); d) draudėjo iniciatyva nutraukiant draudimo sutartį nesant draudiko kaltės (šių taisyklių 33 punktas); e) draudiko reikalavimu nutraukiant draudimo sutartį draudėjui pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį (šių taisyklių 35 punktas); f) apdraustajam mirus dėl nedraudiminio įvykio (šių taisyklių 39 punktas).

49. Kai draudikui yra duotas patvarkymas išmokas mokėti trečiajam asmeniui, tai šių taisyklių 48 punkte nurodytos išmokos gali būti mokamos draudėjui, jeigu trečiasis asmuo raštu atsisako savo teisės į išmoką arba išmokos suma viršija trečiajam asmeniui skirtąją sumą.

Draudėjo teisių ir pareigų perdavimas

50. Draudėjas turi teisę atsisakyti savo teisių ir pareigų, jas perduodamas:

- 16 metų arba vyresniam apdraustajam;
- bet kuriam asmeniui, turinčiam teisę būti apdraustojo draudėju (informuojant apie tai apdraustąjį). Apie savo teisių ir pareigų perdavimą

kitam asmeniui draudėjas turi raštu pranešti draudiko filialui, kuriam sumokėta vienkartinė arba paskutinė mėnesinė draudimo įmoka, taip pat pateikti to asmens parašytą sutikimą priimti draudėjo teises bei pareigas. Nuo pareigų ir teisių perdavimo momento jas priėmęs asmuo turi teisę į visas išmokas, į kurias pagal draudimo sutarties sąlygas turi teisę draudėjas.

51. Draudėjui mirus, likvidavus draudėją – įmonę, įstaigą ar organizaciją ir nesant jos teisių bei pareigų perėmėjo arba likviduoto draudėjo teisių bei pareigų perėmėjui raštu atsisakius teisių į draudimo sutartį, pateikus draudėjo mirties arba likvidavimo įrodymus, draudėjo teises ir pareigas gali priimti pilnametis apdraustasis. Jeigu šiame punkte nurodytu atveju apdraustasis atsisako priimti draudėjo teises ir pareigas arba jų negali priimti dėl amžiaus (jaunesnis kaip 16 metų), draudėjo pareigas (negaudamas draudėjo teisių) gali priimti kitas asmuo, turintis teisę būti draudėju. tada draudėjo teisės į draudimo išmokas pereina apdraustajam.

52. Jeigu draudėjui mirus ar jį likvidavus, niekas nepriima draudėjo pareigų, mėnesinėmis įmokomis apmokama draudimo sutartis pasibaigia (šių taisyklių 23 ir 30 punktai), o apdraustasis turi teisę gauti dalį draudėjo sumokėtų draudimo įmokų (šių taisyklių 48, 55, 56 ir 57 punktai), kurios neapmokestinamos.

53. Apie draudėjo pakeitimą įrašoma draudimo liudijime ir prašyme sudaryti draudimo sutartį.

Gražinamų draudėjui ar išmokamų trečiajam asmeniui, apdraustajam arba paskirtajam asmeniui (naudos gavėjui) draudimo įmokų apskaičiavimas

54. Kai nesant draudiminio įvykio gražinama (išmokama) dalis vienkartinės draudimo įmokos, tai visa draudimo išmoka vadinama išperkamoja suma.

55. Kai nesant draudiminio įvykio gražinama (išmokama) dalis sumokėtų mėnesinių draudimo įmokų, tai išperkamoja suma vadinama ta draudimo išmokos dalis, kuri apskaičiuota iš įmokų, sumokėtų už laiką nuo draudimo laikotarpio pradžios iki:

- pabaigos mėnesio, kuriam pasibaigus draudimo sutartis galios sumažinta draudimo suma;
- pabaigos mėnesio, kuriame nutraukiama draudimo sutartis; pabaigos mėnesio, kuriame apdraustasis mirė dėl nedraudiminio įvykio;
- pabaigos mėnesio, už kurį sumokėta paskutinė mėnesinė draudimo įmoka, jeigu sutartis pasibaigė dėl draudimo įmokų nesumokėjimo.

56. Išperkamoji suma apskaičiuojama iš draudimo įmokų, sumokėtų ne mažiau kaip už 6 mėnesius, išskaičiuojant draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas. Apdraustajam mirus dėl nedraudiminio įvykio, ji yra lygi 80% sumokėtų draudimo įmokų.

57. pagal draudimo sutartį, kurios įmokos mėnesinės, nesant draudiminio įvykio išmokama draudimo išmoka apskaičiuojama prie išperkamosios sumos pridėdant:

- draudimo įmokų perteklių, kuris yra perskaičiavus iš anksto sumokėtas mėnesines draudimo įmokas (kurios neimtos dėmesin skaičiuojant išperkamoją sumą) į sumažintas po draudimo sumos mažinimo mėnesines draudimo įmokas ir iš perteklinės įmokų sumos minusavus tų gražinamų draudimo įmokų inkasavimo išlaidas;
- draudimo įmokas, sumokėtas iš anksto už laiką, einantį po paskutinio nutraukiamos draudimo sutarties galiojimo mėnesio (neimtas dėmesin skaičiuojant išperkamoją sumą), ir minusuojant iš anksto sumokėtų draudimo įmokų inkasavimo išlaidas;
- draudimo įmokas, sumokėtas iš anksto už laiką, einantį po mėnesio, kurį mirė apdraustasis dėl nedraudiminio įvykio (neimtas dėmesin skaičiuojant išperkamoją sumą).

58. Išmoka (sumokėtų draudimo įmokų dalis arba visos sumokėtos draudimo įmokos), mokama fiziniams asmeniui nesant draudiminio įvykio, susijusi su draudimo sumos mažinimu (draudimo sutarties daliniu nutraukimu), susijusi visos draudimo sutarties nutraukimu ar draudimo sutarties pasibaigimu dėl mėnesinių draudimo įmokų nemokėjimo, apmokestinama įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu prie draudimo išmokos mokama priemoka (šių taisyklių 62 punktas) ar piniginė kompensacija (šių taisyklių 32 ir 34 punktas), tai ji neapmokestinama.

Draudimo išmokų didinimas

59. Draudikas draudimo išmokas, mokamas atsitikus draudiminiams įvykiams, taip pat mokamas draudimo sutartį nutraukus pagal šių taisy-

klių 32 ir 34 punktus, didina priemokomis iš dalies savo pajamų, gautų investavus pagal draudimo sutartį kaupiamus techninius atidėjimus.

60. Draudimo išmokų priemokoms skiriama 70% investicinių pajamų, likusių draudikui sumokėjus mokesčius ir padarius kitas būtinas draudimo vykdymo išlaidas.

61. priemokų suma kiekvienai draudimo sutarčiai apskaičiuojama per 4 mėnesius pasibaigus kalendoriniams metams.

62. Mokant draudimo išmoką suėjus draudimo sutarties terminui, draudimo sutartį nutraukus pagal šių taisyklių 32 ar 34 punktus arba apdraustajam dėl draudiminio įvykio mirus, kartu išmokama priemokos suma, sukaupta nuo draudimo laikotarpio pradžios ir apskaičiuota iki draudimo išmokos mokėjimo.

63. tais metais, kuriais išmokų priemokoms galima skirti mažiau kaip 1% draudimo sutarties techninių atidėjimų sumos, lėšos iš investicinių pajamų priemokoms neskiriamos.

Draudimo išmokų mokėjimo tvarka

64. Draudimo išmoką moka draudiko filialas, kuriam sumokėta vienkartinė arba paskutinė mėnesinė draudimo įmoka.

65. Draudiko filialui reikia pateikti turimą draudimo liudijimą. Apie apdraustojo mirtį draudėjas (jo pavestas asmuo), paskirtasis gauti draudimo išmoką asmuo (jo įstatyminis atstovas ar pavestas asmuo), tretysis asmuo (šių taisyklių 40 punktas) arba įpėdinis, turintis teisę į draudimo išmoką, ne vėliau kaip per 30 dienų po apdraustojo mirties arba per 30 dienų po teismo sprendimo paskelbti apdraustąjį mirusiu įsigaliojimo, turi pranešti draudimo filialui, kuriam sumokėta paskutinė mėnesinė arba vienkartinė draudimo įmoka. Apdraustajam mirus, draudiko filialui reikia pateikti teisę į draudimo išmoką įrodančius dokumentus:

-apdraustojo mirties liudijimą (arba patvirtintą jo nuorašą); -draudėjo ar apdraustojo paskyrimą draudimo išmokai gauti, jei jis atskirai parašytas;

-kitus dokumentus (tardymo išvadą, teismo sprendimą ir pan.), patvirtinančius draudiminį įvykį ir teisę į draudimo išmoką.

66. Jeigu draudimo išmokos ar jos dalies gavėju yra paskirtas tretysis asmuo (šių taisyklių 40 punktas), jo pretenzija į draudimo išmoką tenkinama pirmoje eilėje, neviršijant draudėjo ar apdraustojo patvarkyme nustatytos sumos. Tretysis asmuo turi teisę raštu atsakyti pretenzijos ar ją sumažinti apdraustojo, paskirtojo asmens (naudos gavėjo) arba įpėdinių naudai.

67. Kai nebuvo paskirtas išmokai gauti trečiasis asmuo arba draudimo išmoka viršija trečiajam asmeniui mokamą sumą, visa draudimo išmoka ar trečiajam asmeniui mokamą sumą viršijanti draudimo išmokos dalis pasibaigus draudimo laikotarpiui mokama apdraustajam, nutraukiant draudimo sutartį – draudėjui, o apdraustajam mirus, – paskirtajam asmeniui (naudos gavėjui) arba įpėdiniams.

68. Dėl apdraustojo mirties mokėtina draudimo išmoka apdraustojo įpėdiniams mokama: a) kai apdraustasis ir paskirtasis asmuo (naudos gavėjas) mirė tą pačią dieną; b) kai paskirtasis asmuo mirė anksčiau už apdraustąjį ir nebuvo paskirtas kitas asmuo (naudos gavėjas) draudimo išmokai gauti; c) kai draudimo išmokai gauti paskirti įpėdiniai, nenurodant kurie; d) kai draudimo išmokos (naudos) gavėjas nepaskirtas arba ankstesnis paskyrimas atšauktas nepaskiriant kito gavėjo; e) kai asmuo, paskirtas gauti draudimo išmoką apdraustojo mirties atvejui (naudos gavėjas), tyčia nužudė apdraustąjį arba jį tyčia sužalojo, dėl ko jis mirė. papunkčiuose „a“ ir „b“ nurodytais atvejais draudimo išmoka apdraustojo įpėdiniams mokama, jei jos gavėju buvo paskirtas vienas asmuo. Jei buvo paskirti keli asmenys, tai draudimo išmoka mokama likusiems paskirtiesiems asmenims (naudos gavėjams), proporcingai padidinus jiems skirtas išmokos dalis, bet ne įpėdiniams. papunktyje „e“ nurodytu atveju, jeigu apdraustąjį nužudęs ar sužalojęs asmuo yra apdraustojo įpėdinis, jam skirta draudimo išmokos dalis mokama kitiems apdraustojo įpėdiniams, proporcingai padidinus jiems tenkančias išmokos dalis.

69. Kai po apdraustojo mirties, nespėjęs gauti jam mokėtinos draudimo išmokos, mirė paskirtasis asmuo (naudos gavėjas) arba įpėdinis, draudimo išmoka mokama mirusio gavėjo įpėdiniams pagal notaro duotą paveldėjimo teisės liudijimą.

70. Kai teismas apdraustąjį paskelbia mirusiu, draudimo išmoka mokama, jeigu teismo sprendime nurodyta, kad apdraustasis dingo be žinios esant aplinkybėms, kurios grėsė mirtimi, davė pagrindą spėti jį žuvus dėl tam tikro draudiminio įvykio ir jo dingimo bei spėjamo žuvimo diena buvo draudimo laikotarpyje draudimo sutarčiai galiojant. Teismui pripažinus apdraustąjį nežinia kur esančiu, draudimo išmoka nemokama.

71. Kai pagal draudikui pateiktus dokumentus negalima nustatyti ar įvykis draudiminis, draudikas gali pareikalauti papildomų dokumentų.

72. Jeigu apdraustasis miršta negavęs draudimo išmokos, kuri turėjo būti jam išmokėta pasibaigus draudimo laikotarpiui, tai draudimo išmoka mokama apdraustojo įpėdiniams pagal notaro duotą paveldėjimo teisės liudijimą.

73. Draudikas, gavęs reikalingus dokumentus (šių taisyklių 65 ir 71 punktai), ne vėliau kaip per 14 dienų turi priimti sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo ir jį pranešti draudėjui bei asmenims, prašiusiems ją mokėti.

74. Draudimo išmoka mokama ne vėliau kaip per 10 dienų po sprendimo ją mokėti priėmimo dienos (išskyrus atvejį, nurodytą šių taisyklių 46 punkte), o kai gavėjai yra įpėdiniai, – ne vėliau kaip per 10 dienų po notaro duoto paveldėjimo teisės liudijimo pateikimo dienos. Dėl draudiko kaltės uždelsus draudimo išmokos mokėjimą, jos gavėjui draudikas moka 0,1% delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną.

75. Draudimo išmokos gavėjas gali nurodyti, kuria tvarka jis nori išmoką gauti:

- grynaisiais iš draudiko filialo kasos;
- čekiu iš draudiko filialo sąskaitos banke;
- pervedant į gavėjo indėlio sąskaitą banke;
- pašto perlaida, siunčiama gavėjo lėšomis.

76. Draudimo išmoka nepilnamečiui gavėjui mokama pervedant į jo indėlio sąskaitą banke. Apie išmokos pervedimą pranešama globos ir rūpybos įstaigai.

Igaliojimas

77. Apdraustasis arba kitas pilnametis draudimo išmokos gavėjas gali duoti bet kuriam asmeniui įgaliojimą jai paimti. Įgaliojimo parašą įgaliojime turi patvirtinti jo darbovietė, stacionarinės sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje jis gydomas, vyriausiasis gydytojas, karinio dalinio, kuriame jis tarnauja, vadas, ekspedicijos viršininkas, laivo kapitonas, meras, viršaitis, seniūnas arba notaras.

Mėnesinių draudimo įmokų mokėjimo vietos pakeitimas

78. Apie pageidaujama mėnesinių draudimo įmokų mokėjimo vietos pakeitimą reikia pranešti draudiko filialui, kuriam sumokėta paskutinė mėnesinė draudimo įmoka. Kai mėnesinės draudimo įmokos bus mokamos kitam draudiko filialui, tai reikia kreiptis taip pat ir į tą filialą.

79. Draudėjas turi pasirūpinti, kad keičiant draudimo įmokų mokėjimo vietą draudimo sutartis nepasibaigtų dėl draudimo įmokų nemokėjimo. Draudimo įmokas jis gali iš anksto sumokėti draudimo sutartį aptarnavusiam draudiko filialui, kai jam praneša apie draudimo įmokų mokėjimo vietos keitimą, arba jas sumokėti naujosios gyvenamosios ar darbo vietos draudiko filialui, nelaukiant kol bus persiųsta draudimo sutarties dokumentacija.

Pretenzijų nagrinėjimas

80. Reikalavimams, kylantiems iš draudimo sutarties, taikomi Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyti ieškininės senaties terminai.

81. Ginčus nagrinėja Uždaroji akcinė bendrovė „Lietuvos draudimo“ Gyvybės draudimas (nuo 2009-03-17 teisinė forma ir pavadinimas pakeistas į „Swedbank gyvybės draudimas“, AB) arba jie nagrinėjami įstatymų nustatyta tvarka.

DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMO IR VYKDYMO IŠLAIDŲ RIBOS

Kai pagal draudimo sutartį mokamos periodinės (mėnesinės, ketvirtinės, pusmetinės, metinės) draudimo įmokos draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos negali viršyti I_k procentų gautų draudimo įmokų sumos, kur I_k apskaičiuojamas pagal formulę:

$$I_k = 90 - \frac{70}{n-1} \cdot (k-1)$$

kur n – draudimo laikotarpis, metais,
 k – draudimo sutarties nutūkimo metai. Tokiu būdu nutraukiant sutartį pirmais sutarties galiojimo metais (praėjus 6 mėn.) sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos neviršija 90% gautų draudimo įmokų sumos, o paskutiniaisiais draudimo sutarties galiojimo metais jos neviršija 20% gautų draudimo įmokų sumos.

Kai pagal draudimo sutartį sumokėta vienkartinė draudimo įmoka draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos negali viršyti I_k procentų gautos draudimo įmokos, kur I_k apskaičiuojamas pagal formulę:

$$I_k = 40 - \frac{20}{n-1} \cdot (k-1)$$

kur n – draudimo laikotarpis, metais,
 k – draudimo sutarties nutūkimo metai. Tokiu būdu nutraukiant sutartį pirmais sutarties galiojimo metais (praėjus 6 mėn.) sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos neviršija 40% gautos draudimo įmokos, o paskutiniaisiais draudimo sutarties galiojimo metais jos neviršija 20% gautos draudimo įmokos.